

De Wildenborcher

Maart 2012

"Beste buurtgenoten"

Het jaar 2012 begon met een warmterecord, 1 januari was de warmste ooit gemeten. Terwijl we dachten op de drempel van het voorjaar te staan werd het eind januari ineens winter met strenge vorst. We konden eindelijk weer schaatsen op de grachten rondom het kasteel. Veel buurtgenoten, jong en oud, kwamen er op af. Op You Tube ziet u een filmpje wat Jelle Wezinkhof al schaatsend maakte. Door de kinderen van de Kraanvogelschool werd zelfs een 'Elfstedentocht' nagebootst. We hopen dat u ons verhalen of foto's van dit alles toestuurt.

De nieuwjaarsreceptie in de Kapel bood veel gezelligheid. Marianne Been schrijft er over en Johan maakte foto's. Zie ook www.achterhoekfoto.nl. 2012 is het 'Jaar van de Historische Buitenplaatsen'. De Wildenborch is er één van. Lucie sprak met Anneke Staring, voorzitter van 'Stichting de Wildenborch'. Tijdens de Open Tuinendagen in mei hebben we de mogelijkheid om de nieuwste renovaties te bekijken. En..., zo schrijft Evert Kees, laten we buurtpreventie toepassen!

Twee buurtgenoten zijn overleden:

-Gerda Lindenschot op 13 januari, verderop leest u een 'In Memoriam'.

-Wim Dinkelman op 10 februari. Hij is 87 jaar geworden. Hij is de vader van Harrie, we wensen hem en zijn zussen Jannie en Gerda met hun gezinnen sterkte toe. Een 'In Memoriam' leest u in de volgende Wildenborcher.

Mirjam Bakker liep een route van de midwinterwandeling in december en maakte foto's. In "Wissellijst" staat Wim Gudde; Mariska stelde hem een aantal vragen per mail. De Taveerne Wildenborcherhof bestaat 12,5 jaar, Lucie sprak met fam. Van Ark. Gerda Rossel publiceert de laatste van de reeks brieven van Eggink, hij vertrok in 1925 van hier en "hij vond een goed bestaan in America" lezen we in de brief van 2001. Alma en Bart van der Schoot schrijven over dochter Susanne's reis door Australië. Ze is daar aan het 'backpacken'. U kunt ook meelezen op Susanne's weblog.

In 'Posvak In' Bruce Langwerden. Even voorstellen Jimi te Lindert, hij is bijna 1 jaar. 'Wildenborchs geheim', waar Landrot vorige keer over schreef, heet nu 'Het Gat'. Erik tekende zijn bange droom. Jenny typte met één hand de kinderpraat. In het recept staat Biestpap, maar wist u dat biest een ingrediënt voor veel meer is? Liesbeth blikt ver terug naar de wisseling van het WVC verenigingsseizoen.

De rubriek "Wie Volgt...?", heeft de laatste aflevering bereikt. Julia en Mariska zijn gestopt als redactieleden. Heel veel dank voor jullie inzet vanaf 2009!!! Allebei gaven jullie aan nu meer tijd voor thuis nodig te hebben. Julia's gezin werd uitgebreid met de geboorte van een dochtertje, Renske.

Welkom aan ons nieuwe redactielid Marianne Been, zij werd geïnterviewd in de laatste "Wie volgt...?" We hopen met elkaar nog veel mooie Wildenborchers te maken, maar dat kan alleen als er voldoende bijgedragen wordt door onze buurtgenoten. Reinier deed hiervoor op de nieuwjaarsreceptie al een oproep, niet alleen voor de financiële bijdrages, maar ook voor een stukje schrijven. 't Maakt niet uit welke leeftijd u/jij hebt. We zien er naar uit!

Met vriendelijke groet,
namens de redactie, Joke Wiltink.

Redactiegegevens:

Onze telefoonnummers en E-mailadressen:

Joke Wiltink	55 67 48	- wiltwess@hetnet.nl
Reinier KleinBrinke	55 65 12	- reinierkleinbrinke@planet.nl
Lucie Bartel	55 65 33	- info@luciebartel.nl
Marianne Been (0573)	25 20 01	- marianne.been@kpnmail.nl

Inzenden Copy vóór 20 april 2012

Naar wiltwess@hetnet.nl

Schoolhuisweg 2

Bijdrage Wildenborcher:

Uw vrijwillige bijdrage voor de Wildenborcher kunt u overmaken per bank:
bankrekening 3664.12.353 ten name van Kapel Wildenborch.

Als u de Wildenborcher niet hebt ontvangen, meldt dit dan bij één van de redactieleden.
Wij geven het door aan Erik Ebbink, hij coördineert de bezorging.

Correctie Wildenborcher september 2011 pagina 12; bij Wisselijst:

De namen van de voorgaande bewoners van ons huis zijn verkeerd vermeld: Er stond in dat vóór mevrouw Croin, de heer Beukema er woonde maar dat was de heer Wagener. En daarvoor woonde de familie Breuker er, die boerden nog, maar dat stond goed.

Met hartelijke groet, Lucie Bartel.

Tweemaal inbraak op de Wildenborch.

Ja, we dachten dat dát hier niet voor zou komen, maar tot tweemaal toe hebben we bezoek gekregen van het inbrekersgilde. De eerste keer in oktober en de tweede keer in januari. Het is voor het eerst sinds mensenheugenis dat er op de Wildenborch is ingebroken. 'Tja, de tijden zijn veranderd', zei de politie, die in beide gevallen heel snel ter plaatse was. Laten we -wat dit betreft- hopen dat de oude tijden snel weer terugkeren.

In beide gevallen werden de inbrekers gestoord door hond Binke, die blaffend en grommend door het huis liep. Ook in beide gevallen waren we gewoon thuis toen ze hun slag wilden slaan! Na de eerste keer hebben we videocamera's laten ophangen rondom het huis, zodat de politie thans beelden heeft van de inbrekers en van hun werkwijze. Hopelijk dragen deze beelden bij tot een spoedige aanhouding. Het is allemaal behoorlijk ingrijpend geweest en we hopen dat het hierbij blijft.

Vraag aan de buurt: Als jullie iets verdachts op of rond de Wildenborch zien, willen jullie dat ons dan laten weten? Buurtpreventie is de beste preventie!

Bij voorbaat veel dank!

Evert-Kees van de Plassche

Open tuinendagen op De Wildenborch

Voor de 7^e keer alweer zullen de tuinen van de Wildenborch worden opengesteld voor het publiek. Dit keer zal dat zijn op zaterdag 19 en zondag 20 mei a.s. (het weekend na Hemelvaartsdag). Van 10.00 - 17.00 uur vindt er ook weer de bekende regionale markt plaats op het voorplein en bij het koetshuis. Zo'n 25 tal kraampjes presenteren diverse regionale producten. We houden de markt bewust klein met zoveel mogelijk deelnemers uit de directe omgeving. Uit reacties van bezoekers merken wij dat dat erg wordt gewaardeerd.

In het koetshuis is er weer een kopje koffie/thee of iets fris te verkrijgen. In de tuin is een route uitgezet; ook langs de nieuwste renovaties, zoals de stenen brug, de in ere herstelde hermitage langs het water en de nieuwe houten brug. Voor kinderen is er weer een speciale puzzelroute uitgezet. Ook zijn er verschillende muzikale verrassingen in de tuin. Kortom: voor elk wat wils. De toegang tot markt en tuin bedraagt € 5,-; kinderen tot 12 jaar gratis. Van de opbrengst hopen we weer een deel van de alsmar stijgende kosten van het onderhoud van de tuin te kunnen betalen.

Uiteraard kijken we er naar uit veel Wildenborchers te mogen ontvangen! En nu maar hopen op mooi weer!

Jennine en Evert-Kees van de Plassche-Staring

Herman Eggink. Amerika, het land van onbegrensde mogelijkheden: 1940-2001

In 1940 konden we zelf met een lening van de regering voor 10.000 dollar een farm van 80 acre kopen in de buurt van Sibley (Iowa). We hadden stamboek Holstein koeien met een zeer hoge melkproductie en konden de jonge stierkalfjes, die bekendheid kregen als top Holstein vee, heel goed verkopen. Ondertussen hielpen de beide zoons ook al goed mee op het bedrijf, en toen de lening van de regering na zes jaar afbetaald was konden we gaan uitbreiden. Omdat ik veel belang stelde in cooperaties werd ik secretaris van de cooperatieve melkfabriek, die de grootste werd van geheel Iowa. Vanwege deze functie en omdat ik president was van de Iowa Stamboek Holstein Vereniging werd ik in 1963 benoemd tot adviseur van de regering voor het opzetten van een nieuw systeem van transport en distributie van de melk.

"Een keer toen mijn neef Bernard Eggink met zijn vrouw Riek tot California vlogen, om aan de weste kust een bootreisje te maken. En nadat ze op een Airpoort aankwamen, belden op voor een taxi tot de zeekoost. Een andere man zat daar ook te wachten voor iemand die hem zou af halen. Vroeg aan Bernard waar kom je van. Zijn antwoord was de Staat Indiana. Toen vroeg die man zijn naam. Antwoord was Bernard Eggink. Toen vroeg die man aan hem, heb je ooit gehoord van die top Dairieman Eggink in Iowa? Bernard antwoorde dat is mijn neef, die heeft mij geholpen om in America te komen. En is rijk geworden. En heeft mijn oudste broer Antoon met vrouw en 8 kinderen hier gekregen had. En die zijn ook rijk geworden. En twee zoons zijn Profesers geworden, en een dochter die goed kon spreken werd Vise President van een zeer groote zaak. America het land van onbegrensde mogelijkheden."

Tot zover Herman Eggink

- [1. Neven Bernard (*1924) en Antoon (*1913) Eggink waren zonen van Hendrik Jan Eggink en Elisabeth Heuvelink, Herman's oom en tante op de *Jaeger* (Mosselseweg 14), waarover een andere keer meer.]

Al met al heeft Herman Eggink niet slecht geboerd in Amerika, begonnen als knecht (6 jr), daarna als pachter (9 jr) en uiteindelijk als eigenaar van een bloeiend melkveebedrijf (30 jr). Ook op huiselijk gebied ging het hem en zijn vrouw niet slecht. Ze kregen vier kinderen, waarvan de oudste, Harold, het bedrijf voortzette. Herman en Nettie bleven nog tot 1987 op hun farm wonen en verhuisden toen naar Sibley, waar Nettie in 1994 overleed. Herman zelf overleed in 2001, op 97-jarige leeftijd. Behalve als veeboer was hij ook altijd actief geweest als ouderling en diaken in de Melvin Reformed Church, en 30 jaar lang als leider van de zondagsschool. Dit laatste had vast iets te maken met zijn jeugdervaringen in de Wildenborch. Overigens heeft hij zijn geliefde Wildenborch nog vaak opgezocht, de laatste keer in 1998, op 94-jarige leeftijd.

Gerda Rossel

In Memoriam:

Gerda Lindenschot-Oldenboom.

1936 - 2012

Geschokt hoorden we in november 2011 over Gerda's ziekte in vergevorderd stadium. Nog maar korte tijd was haar gegeven, op 13 januari 2012 stierf ze. "t Is goed zo" dat kon Gerda in de loop van die twee maanden zeggen en daarmee troostte zij degenen die afscheid van haar kwamen nemen. Gerda woonde sinds haar huwelijk met Jan in 1957 aan de Nijlandweg in het huis "Zonnehoek". Samen kregen ze drie kinderen: Rita, Janet en Dick. Janet stierf in 1987. Er zijn vijf kleinkinderen. Vier van hen, de kinderen van Dick en Anita, wonen in het aangrenzende huis. Wat was oma Gerda blij met al haar kleinkinderen.

"Wie goed doet, goed ontmoet"

Deze uitspraak gebruikte Gerda zelf, en we herkennen haar er helemaal in. Ze was intens betrokken bij de Wildenborchse buurt en alles wat zich daar afspeelt. Het noaberschap stond hoog genoteerd bij haar en haar echtgenoot Jan. Jarenlang had ze zitting in de Kapelcommissie. Als er een buurtactiviteit was dan zagen we Gerda vaak met de koffiekkan in de weer. Je onthield haar door haar vriendelijke blik en attente opmerkingen terwijl zij je kopje vulde. Op het Oranjefeest kon ze genieten samen met haar vriendinnen Rie, Stien en Hermien, met wie ze ook wel eens op vakantie ging, met hun echtgenoten. Elke week ging ze met enkele buurtgenoten naar de gymnastiek. Onderweg wisselden ze de nieuwtjes uit en in het voorjaar werd er altijd een keer een ijsje gegeten op initiatief van Gerda, zij trakteerde. Ook was ze trouw lid van de WVC. Als er roosjes voor een feest gemaakt moesten worden, dan kon je bij Gerda terecht om precies te weten hoe het moest. Zij was er handig mee en hielp je als het niet lukte. Fietsend over de Nijlandweg had je veel kans om Gerda te ontmoeten, vooral bij mooi weer als ze buiten zat, in de tuin werkte of de was ging ophangen aan de overkant van de weg. Een opgestoken hand was er altijd en vaak ook een kort praatje. Gerda laat ons vele en goede herinneringen na.

In de Kapel werd op 18 januari een gedachtenisdienst gehouden, gewijd aan Gerda. De Bijbel ging open, er werden liederen gezongen en herinneringen vertolkt. Op de liturgie stond de tekst van een tegeltje uit het huis van Gerda en Jan:

*Daar alleen kan liefde wonen, daar alleen is 't leven zoet,
waar men blij en ongedwongen alles voor elkander doet.*

We wensen Jan, de kinderen en kleinkinderen sterkte toe om het verlies van moeder - oma - Gerda te kunnen verwerken.

Midwinterwandeling Wildenborch 2011

De Midwinterwandeling 2011 van de Wildenborch staat op zondag 11 december gepland. De weersverwachting ziet er redelijk gunstig uit, en even na twaalf, gaan mijn man Han, de hond Aegir en ik op pad. Er kan van 11.00 tot 13.00 uur gestart worden. Het lijkt erop dat wij al een van de laatsten zijn. Wij kiezen voor de 'korte route' van 7 kilometer.

De wandeling vertrekt langs de rand van het Bosket naar de Kapelweg. Met een zuidelijke lus lopen wij via De Wildenborcherhof richting het Grootte Veld. Vlak voordat we het bos ingaan, zien wij, waarschijnlijk net als iedereen, iemand druk in de weer met

een houten bouwsel. Daar dit behoorlijk in het oog springt gaan we even poolshoogte nemen. Het blijkt de heer Kornegoor te zijn die wilduitkijkposten bouwt.

Aangetrokken door de reuk van warme glühwein, lopen we verder. En ja hoor, vlakbij, op de Oude Borculoseweg staat de eerste koek-en-zopie. Daar kun je linksaf slaan voor de 14 kilometer en rechtsaf voor de 7 kilometer. Na een praatje en een warm slokje, vervolgen we onze weg. Kronkelend door het militaire terrein van het Grootte "De Graafschap" komen we op de Vordense Binnenweg, waar we de eerste Midwinterhoornblazers horen en zien. Hier komen zowel de 7 als de 14

kilometer wandelaars langs en de kraam heeft veel klandizie. We genieten van een heerlijk kopje erwtensoep en maken hier en daar een praatje. Mijn oog valt op twee lieve meisjes onder een plaid, jammer genoeg vergeet ik hun naam te vragen, die daar volgens

eigen zeggen voor de 'gezelligheid' zitten. Zo ziet het er ook inderdaad uit.

Door de rand van het bos, gaan we op weg naar de volgende hoorntonen bij boerderij de Valkenhof, net buiten het bos. Hier staan drie enthousiaste blazers uit Ruurlo). Mij valt op dat er telkens maar één blazer blaast, terwijl ze veelal met twee of drie zijn. Deze heren leggen ons haarfijn uit dat Midwinterhoorns met de hand gemaakt worden en daardoor uniek zijn. Ze kunnen niet op elkaar af gestemd worden. Elk instrument heeft zijn eigen specifieke geluid en dat dien je dan ook apart van elkaar te beluisteren. Zo leer je nog eens wat!

Hierna beginnen we aan de eindspurt. Dat komt ook goed uit, want het betreft aardig en het wordt duidelijk killer. Via het erf van de boerderij aan de Schoolhuisweg, dat normaal niet toegankelijk is voor wandelaars, lopen we door het bos van De Wildenborch

naar het eindpunt, De Kapel. Daar is het heel gezellig. Er wordt opnieuw heerlijke erwtensoep geserveerd en een praatje gemaakt. Met onze grote hond, die lekker door modder en plassen heeft gelopen, wagen wij ons daar niet meer binnen. Het ziet

er zo mooi en schoon uit.

Zondag 11 december blijkt een populaire dag voor de Midwinterhoornblazers te zijn. Overall in de omgeving staan ze in bossen en velden te blazen. De Wildenborchers zijn niet de enigen die deze dag uitgekozen hebben. Bij navraag blijkt dat de traditionele datum, de eerste zondag in het nieuwe jaar, dit jaar niet te kunnen, omdat de Midwinterhoornblazers maar tot Driekoningen actief mogen zijn. Volgend jaar is de wandeling wel weer op de bekende datum en dan zullen er vast weer meer deelnemers zijn. Desalniettemin zijn er toch bijna 130 kaartjes verkocht.

Wilma Bakker-van de Panne

De Nieuwjaarsvisite 6 januari 2012

De leden van de Kapelcommissie verwelkomden alle Wildenborchers hartelijk bij binnenkomst. In de Kapel stond de koffie klaar en kon iedereen zich te goed doen aan een heerlijk warme oliebol, na het overbrengen van je welgemeende nieuwjaarswensen aan alle aanwezigen. Als je even vrij was van het uitdelen van de wensen voor een heel gelukkig en gezond 2012, van handen geven, van zoenen, etc. etc. kon je ondertussen genieten van mooie sfeerfoto's van onze geliefde Achterhoek, geprojecteerd op een groot scherm op het podium. Fijn dat zoiets mogelijk is met de nieuwe beamer, die de Kapel inmiddels rijk is.

Reinier Klein Brinke sprak het welkomstwoord en stond namens iedereen stil bij het veelbewogen jaar 2011, waarin er kinderen zijn geboren, maar waarin ons ook een aantal geliefde Wildenborchse dames is ontvallen; we staan met z'n allen stil bij het droevige feit dat ook Gerda Lindenschot niet lang meer in ons midden zal zijn. Gerda heeft zich als vrijwilligster altijd bijzonder ingezet voor de gemeenschap en wij zullen haar zeer node missen.

Ook de bezielende leiding van Frieda te Lindert zullen we gaan missen; zij zet een punt achter haar voorzitterschap van de Kapelcommissie. Zij kreeg daarvoor namens ons allen zeer welgemeende dankwoorden van Reinier, die zijn woorden vergezeld liet gaan van een passend bloemetje en bon, en voor haar man Harry van een lekker drankje. Zij gaat nu zoals zij zelf zegt met volle teugen genieten van alle

activiteiten, zonder zelf in de organisatie ervan te zitten.

De cijfers van het reilen en zeilen van de Kapel werden voor het eerst gepresenteerd op het grote scherm: het digitale tijdperk heeft inmiddels ook zijn intrede gedaan in de Wildenborch.

Verzadigd van de koffie en de warme bollen, begon het bij ons behoorlijk te kriebelen: Welke artiesten zouden er gaan optreden? Reinier voerde de spanning tot grote hoogte op, door te stellen dat de uitzending van de verkiezing van de Voice of Holland, die op deze avond uitgezonden werd, in het niet zou vallen bij de prestaties van onze artiesten! Zouden er door die TV-uitzending toch iets minder mensen aanwezig zijn geweest dan andere jaren? Eén ding is zeker: ze hebben wat gemist!

Ralph Mackenbach (Rens Kok) beet het spits af, en hoe! Het doek ging open en daar stond hij, rug naar het publiek. Toen de eerste tonen klonken van Click Clack, barstte zijn energie los: wat een lenigheid, wat een ritmegevoel en als slot een heuse zeer goed geslaagde streetdance act. Mag je nog eens doen! Het publiek was direct in de stemming. Rens' grootouders Brinkerhof waren apetrots, ze glunderden van oor tot oor.

Danny Christian en Mieke namen ons vervolgens muzikaal mee naar een "zaterdagavond" De hele nacht voor jou en mij onder de sterren. Wat een romantiek tussen die twee, waarin wij Jannie Reintjes en Noam Shalgi herkenden. Later waren ze gewoon bij ons die avond, maar toen ze zongen, leek het erop alsof ze er samen tussenuit zouden knijpen....

Alsof dat nog niet genoeg was, kwam Ramses Shaffy (Jan Kornegoor) op toneel met zijn gevoelig gebrachte ballade: "Zing, vecht, huil, bid, lach, werk en bewonder". Kortom een greep uit het dagelijks leven, zoals zich dat ook hier afspeelt. We raakten allen in vervoering van zijn zwoele stem en bijpassende inlevende lichaamstaal.

Mocht je in de tussentijd een beetje weggedroomd zijn, dan werd je door de volgende artieste weer helemaal bij de les gehaald: Sylvia Millecam (Ineke Braakman) met Brand! Wat een passie wat een expressie met dat knalrode lange gekrulde haar! En Brand was niet een lekker fikkie zoals een Paasvuur, maar brand voor/door haar lief! Ik zag Jelte, haar zoon, langzaam kleiner en kleiner worden..... en denken: "Is dat mijn moeder"????? Jelte vond het misschien wat minder, -ik denk dat hij wel wat gewend is-, maar wij waren weer helemaal "in the mood"!

Om even in die stemming te blijven, werd ons een krachtig en ritmisch nummer voorgeschoteld van de echte Blues Brothers, (Liesbeth van Ark en Ria Grubben) compleet in het zwart, met hoed, zonnebril en zwart pak!

Opvallend lenig knalden ze synchroon over het podium, zingend: " Every body needs some body" Ja, iedereen heeft een ander nodig, ook jij en jij en jij!, de hele zaal erbij betrekkelijk. Ook aan de zo kenmerkende mondharmonica, werden enthousiaste meeslepende klanken onttrokken! Kortom we konden helemaal uit ons dak.

Om de gemoederen weer een beetje tot bedaren te brengen, bracht Lex Goudsmit (Harry Dinkelman) zijn zeer gevoelige lyrische song ten gehore: "Als ik toch eens rijk was.....". Om te onderstrepen dat het een echte wens van hem was, had hij al zijn bezittingen in een kruiwagen geladen en zat hij op een oude verroeste melkbus al zingend te mijmeren over hoe het zou zijn als hij rijk was. Dan zouden de mensen hem ook om raad komen vragen. (Volgens mij heeft hij daar helemaal geen gebrek aan!)

De avond werd afgesloten door Paul de Leeuw en Simone Kleinsma (Reint Mennink en zijn dochter Erika Scharrenberg) met de ballade: "Zonder jou." Zij brachten de song zeer gevoelig ten gehore, met tranen in hun stem en trillingen door het hele lijf. We moesten zelfs een traantje wegpinken bij zoveel doorleefd verdriet.

Ze zongen samen het laatste couplet: Zonder jou! En daarmee benadrukken ze nog maar eens dat we niet zonder elkaar kunnen in deze wereld en zeker ook niet in de Wildenborch. Dat lieten we ook verder op de avond weer duidelijk merken, toen we de vriendschapsbanden weer aan konden halen, onder het genot van een drankje en de overbekende heerlijke Wildenborchse knakworst.

We danken alle vrijwilligers, die voor de uitstekende catering gezorgd hebben en uiteraard ook alle anderen, die zich op welke manier dan ook hebben ingezet voor de Wildenborch en wensen iedereen een zeer voorspoedig en gezond 2012, al is het jaar al een eind op streek als jullie dit lezen.

Marianne Been

Zoals u hiervoor hebt gelezen is tijdens de Nieuwjaarsvisite afscheid genomen van Frieda te Lindert als voorzitter van de Kapelcommissie. De ontstane vacature is ingevuld in de persoon van Noam Shalgi. Tijdens een extra bestuursvergadering zijn de functies opnieuw verdeeld. De functieverdeling is nu als volgt:

voorzitter:	Reinier Klein Brinke
secretaris:	Erik Ebbink
penningmeester:	Hans Ezerman
lid:	Janny Sligman
lid:	Alma van der Schoot
lid:	Noam Shalgi

Kapel huren? Neem voor beschikbaarheid en reservering contact op met Hans Ezerman, telefoon (0575) 55 64 41

Op de volgende pagina een foto impressie van de Nieuwjaarsvisite

Gesprek met Jan en Diny van Ark

Ja, zegt Jan aan de telefoon, ik vind een stukje in de Wildenborcher wel goed hoor, maar het hoeft niet echt van mij. Maar omdat wij (de redactie van de Wildenborcher) en Diny het wel een leuk idee vinden gaat het toch door!

De Wildenborcherhof bestaat op 30 december 2011 12 1/2 jaar en dat is toch een mooie aanleiding eens iets te schrijven over het bedrijf. Jan vindt het vooral ook leuk om het over de familiegeschiedenis te hebben en daar had hij ook al heel wat voorwerk voor verricht. Omdat ik dat ook altijd erg leuk vind van de gesprekken hier in de Wildenborch beginnen we daarmee. En terwijl hun kleindochter rondloopt praten we over vroeger en nu.

Hoe het begon

De eerste van Ark was Hendrik, die huisschilder was in Bathmen. Zijn zoon Garrit Jan geboren in 1818, kwam naar Vorden en trouwde daar met Kaatje Lenderink. Zij gingen in het toenmalige 'Smidshuis' wonen in de Wildenborch op wat nu Galgengoorweg no. 20 is. Zijn zoon Jan Frederik (geboren in 1847) heeft in 1908 het huidige pand laten bouwen als smederij en boerderij. Daarmee verhuisde de smederij van de Galgengoorweg naar de 'grindweg', nu Wildenborchseweg 19. In 1907 zijn de landerijen van de Wildenborch in percelen geveild en Jan Frederik heeft toen het stuk grond kunnen kopen. Dit is wel een rode draad in alle gesprekken in de Wildenborch, het jaartal 1907 en de verkoop van de gronden en boerderijen.

Jan Frederik trouwde en kreeg zeven kinderen. Zijn 4e zoon, Garrit Jan, gehuwd met Jenneke Lindenschot, was smid én boer. Zij kregen vier kinderen. Zoon Garrit, die meer boer dan smid was, breidde het boerenbedrijf verder uit. Zoon Hendrik trouwde met Johanna Dalhuizen en werd ook smid. Hij was de vader van Henk van Ark en 'lange' Jan van Ark. Dochter Kaatje trouwde met Jannes Nijendijk, buurjongen en zoon van de molenaar die op het Møldershuus woonde. Het verhaal is dat Jannes, die 15 jaar oud was toen Kaatje werd geboren, gezegd zou hebben dat hij op haar zou wachten om te trouwen! Dit prachtige verhaal vertelde Jan Kornegoor ook dus het moet wel waar zijn!

De oudste zoon Jan trouwde met Jo Kluyvers van molen de Hoop in Vorden en werd molenaar, terwijl hij om te beginnen ook smid was. Garrit trouwde met Gerritje Berenpas van boerderij 'De Kønning' in het buurtschap de Mossel. Zij kregen twee kinderen. Zoon Jan ('onze' Jan dus) kwam in het bedrijf van zijn vader. Jan is nooit smid geworden en de smederij werd gesloten. De boerderij werd uitgebreid en de smederij werd verbouwd tot garage. Jan trouwde in 1972 met Diny Gotink afkomstig van een boerderij 'onder' de Wiersse.

"Je moet bedenken" zegt Jan, "dat de smederij ook een sociale functie had". Er kwamen altijd mensen voor nieuwtjes en in de keuken zat altijd volk. Het was een gezellige boel en zijn moeder was daar ook helemaal aan gewend, altijd stond de koffie klaar. De vader van Jan overleed toen hij 32 jaar was en voor zijn moeder was het daarna erg wennen aan de stilte. Voor een 'nieuwe' vrouw was het soms ook niet makkelijk om in te trouwen in een boerenfamilie. Ze moest gewoon meedraaien en zich voegen naar de gewoontes van de familie.

Toen Diny in de familie kwam hadden ze nog fokzeugen en ze kan zich herinneren dat de moeder van Jan zat te breien bij de varkens en de pasgeboren biggetjes in een kistje met stro legde, voor de warmte. Ze hadden varkens en koeien, melkvee en vleesvee.

En hoe hebben ze de overstap gemaakt?

Ze zijn eerst gestopt met het melkvee en ze hadden al uitbreidingsplannen voor de fokzeugen, toen iemand van de provincie zei, dat ze er behoefte was aan horeca in dit gebied en of ze daar niet eens over wilden nadenken. Jan wilde dat wel want hij zag het 'groter, groter, groter worden om allerlei redenen toch al niet zo zitten'. Die man van de provincie had gezegd; "waarom begin je niet een tapperijtje of iets met recreatie, dan heb ik een zak geld voor je". Die zak bleek overigens niet te bestaan, maar het heeft ze wel aan het denken gezet.

Het was 1995 in de tijd van de plattelandsvernieuwing; ze liepen ook aan tegen wetgeving omtrent natuurgebieden; ze zaten aan de rand van de EHS, de Ecologische HoofdStructuur, dus veel uitbreiding zat er niet in. Iedereen ging specialiseren, ze hadden het gevoel een beetje op dood spoor te zitten, vertellen ze. Jan werd toen 50 en uitbreiden was eigenlijk geen optie. "Als van alles niet mag, wat kunnen we dan wel?". Dus besloten ze de gok te wagen. "Ik heb er slapeloze nachten van gehad" zegt Diny. Je begint met bestemmings-planwijzigingen en dat kost al een hoop geld en dan heb je nog niks. Diny kende de horeca, ze was opgeleid als kok, dus ze had wel enig idee waar ze aan begon en ze zag op tegen de drukte. Het eerste jaar was ook echt zwaar. Ze heeft in het eerste jaar haar horeca diploma gehaald, er is verbouwd met geld dat o.a. kwam uit de verkoop van het melkquotum aan Brussel en met subsidie, maar dat was meer een steuntje in de rug. Ze zijn begonnen met 8 hotelkamers en hadden ook de fokzeugen er nog bij, voor de zekerheid. Zo dachten we toen, zegt Jan. Je hebt dan echt behoefte aan mensen die meedenken, zeggen ze, want alles is nieuw; er zijn allerlei nieuwe eisen waar je aan moet voldoen. Jan zegt, 'in het boerenbedrijf kende ik alles, alle regels, maar hier was alles nieuw'.

Ze vertellen hoe de opening op 30 juni 1999 verliep. De burgemeester zou komen om het te openen en alles zat vol. De avond ervoor stonden alle bedden nog beneden. Op de eerste avond stond Diny in de keuken en liep Jan in de bediening. 'Het water liep over mijn rug, dat was wel even wennen'. Diny kookt nog steeds, in de weekenden soms voor 150 man. Ze is er nu aan gewend, het loopt heel goed terwijl ze nooit geadverteerd hebben. Een groot voordeel was dat hun zonen allebei volwassen waren en in het begin ook mee hebben geholpen. Ze waren in 1992 al met de camping begonnen met 10 plaatsen. Die is inmiddels uitgegroeid tot 30 en groter willen ze niet. Een specialiteit zijn de paarden en koetsen die bij hun gestald kunnen worden. Die mensen kunnen bij hun overnachten en dat is natuurlijk een unieke combinatie; stallen, eten, slapen. De meeste mensen op de camping zijn 60-ers, rustig publiek, fietsers, wandelaars. Begin 2001 hebben ze de varkens weggedaan; ze konden na een half jaar gebruik maken van de opkoopregeling voor varkens omdat ze aan de rand van de EHS zaten. Dat geld konden ze toen weer investeren en zo ging het alsmar verder. In 2006 hebben ze nog 4 appartementen gebouwd. Ze zijn dus in '95 plannen gaan maken en in '99 open gegaan, zoveel tijd kost het om alle vergunningen en papieren rond te krijgen.

Samen

Ze vertellen dat de manier van werken langzaam gegroeid is en dat je zoiets ook echt samen moet doen, 'je moet er allebei lol in hebben, anders gaat het niet'. Het is een manier van leven, net zoals boeren, dat moet je ook samen doen. Maar het is ook anders dan een boerderij; dat is 7 dagen in de week samen, altijd. Nu is er meer afwisseling en kunnen ze soms ook weg. Ze hebben ieder hun eigen werkgebied en dat werkt goed. Diny is verantwoordelijk voor de keuken en Jan doet de boekhouding en allerlei regelingen. Dat blijft hij voorlopig ook doen. Ze hebben goed personeel, waar ze van op aan kunnen. Paul en Liesbeth helpen nu ook mee en die gaan het langzaam overnemen. Paul is rentmeester en werkt bij een rentmeesterskantoor in Bathmen en hij zorgt ook voor de ongeveer 50 (vlees)koeien die ze nog hebben. Iedere 2 maanden wordt er een koe geslacht; ze serveren dus rundvlees van eigen grond!

Jan en Diny gaan net zo lang door tot het nodig is. Ze zoeken nu wel een kok, zodat Diny wat meer vrije tijd krijgt. Jan heeft er nog steeds veel plezier in; hij heeft er lol in om alles zo mooi mogelijk te maken en constant te investeren in het bedrijf. Altijd bezig met verbeteringen en nadenken over wat kan beter en wat kan anders, een echte ondernemer. Hij zegt dat hij dat meegekregen heeft van thuis; in de smederij en boerderij, daar waren ze ook altijd bezig. Hij vindt het ook een uitdaging om goed met de gemeente en de regelgeving om te gaan. De gemeente werkt overigens heel goed mee; ze zijn blij met dit bedrijf voor de infrastructuur en het toerisme in dit gebied, want er is hier niet zoveel.

Dus ...van harte gefeliciteerd met dit jubileum van het bedrijf en nog vele jaren daar samen met Paul en Liesbeth, de bewoners van de Wildenborch en vele gasten!

Lucie Bartel.

Gesprek met Anneke Staring over Stichting de Wildenborch

Een tijdje geleden had Joke Wiltink (altijd bezig na te denken over de Wildenborcher!) aan Anneke Staring gevraagd of ze een keer iets wilde vertellen over Stichting De Wildenborch. We hebben allemaal gezien hoeveel werk er is verzet de afgelopen jaren aan de tuinen en aan het huis. De middelen daarvoor komen van Stichting De Wildenborch. En het leek leuk om in het kader van het Jaar van de Historische Buitenplaatsen aandacht te schenken aan al het werk dat achter de schermen gebeurt om buitenplaatsen, en in ons geval natuurlijk de Wildenborch, in stand te houden. Dus fietste ik op een koude, maar zonnige dag, naar kasteel De Wildenborch waar we hadden afgesproken.

Wat is eigenlijk een buitenplaats?

'Een buitenplaats is een monumentaal huis dat een harmonieus en onlosmakelijk geheel vormt met omliggende tuinen of parken. In heel Nederland bouwden gefortuneerde stedelingen hun buitenplaatsen tussen 1600 en 1900 in het landelijk buitengebied en konden zo ontkomen aan de ongezonde en de door vervuilde grachten stinkende stad. In deze zelf gecreëerde buitenoases verstond men de kunst van het genieten en hield men zich bezig met literatuur, poëzie, muziek, planten en bloemen, tuinarchitectuur en beeldende kunst. In het noordelijk, oostelijk en zuidelijk deel van Nederland ontstaan buitenplaatsen vaak uit oudere fortificaties (borgen, havezathes, states) of ontwikkelden zij zich uit landgoederen. Op buitenplaatsen recreëerden men vooral, maar op de landgoederen in Oost-Nederland was en is het in stand houden een dagelijkse bezigheid. Men moet hierbij denken aan pachtboerderijen, bosbeheer, verpachte landbouwgronden en soms ook lokale politieke en sociale taken. Veel van deze landgoederen bestaan uit een menging van historische en eigentijdse onderdelen. Er zijn in heel Nederland nog ongeveer 600 buitenplaatsen, waarvan 119 in Gelderland.

Waarom een themajaar?

Om meer mensen bekend te maken met historische buitenplaatsen en daarmee aandacht te vragen voor het behoud van dit belangwekkend culturele erfgoed. Zonder een breed gedragen publieke steun is het behoud ervan een zware taak. Het themajaar heeft als doel om door middel van het organiseren van allerlei activiteiten rondom buitenplaatsen meer draagkracht voor het behoud en beheer ervan te laten ontstaan'. (tekst van internet)

Anneke Staring ontving me in de tuinkamer die heerlijk zonnig is en een prachtig uitzicht biedt; van daaruit zie je goed hoe de z.g. zichtlijnen werken in de tuin, je kunt prachtig naar verschillende richtingen doorkijken.

We beginnen met een terugblik; in 1934 heeft een oudoom van Anneke en Jennine, Dolf Staring, de Wildenborch weer teruggekocht. Hij heeft er tot 1969 samen met zijn vrouw gewoond.

De vader van Anneke, Jennine en hun broer Winand was de opvolger. Hij is er in 1971 gaan wonen met hun moeder. Dit waren Damiaan en Lies Staring die er tot hun dood gewoond hebben. Vader had een vooruitziende blik, zegt Anneke. Op zijn initiatief hebben oom en tante in 1976 de Stichting opgericht en De Wildenborch daarin ondergebracht, met als doel 'de instandhouding van het historisch landgoed De Wildenborch te waarborgen'. Oom en tante hebben ook voor het beginkapitaal van de Stichting gezorgd. Vader Damiaan heeft voordat hij op De Wildenborch kwam wonen voor de Shell gewerkt. Dat betekende voor het gezin dat ze kort na de oorlog naar Curaçao zijn verhuisd. Daarna hebben ze ook in Venezuela en Nieuw Guinea gewoond.

In 1957 is het gezin teruggekeerd naar Nederland. Anneke woonde er toen al. Zij is de oudste en is vanaf haar 11e in Nederland naar school gegaan; ze woonde toen bij haar oma. Zij zegt dat ze blij is dat ze als jong kind is opgegroeid in een geheel andere cultuur. "Je wordt er flexibel van en je leert met veel verschillende soorten mensen omgaan". Ook leidden ze daar een heel vrij leven en waren ze altijd buiten. Dat is haar hele leven belangrijk gebleven. Ondanks hun buitenlandse jeugd voelden ze zich allemaal sterk verbonden met De Wildenborch. Ze logeerden er regelmatig en het was ook al vroeg duidelijk dat hun vader de opvolger zou worden. Toen hun ouders daadwerkelijk op De Wildenborch gingen wonen waren de kinderen allemaal al het huis uit. Anneke was toen net bij de KLM in dienst getreden na haar studie rechten in Leiden. In die tijd hockeyde ze en was ze aanvoester van het Nederlands elftal. Ze zijn wereldkampioen geworden in Nieuw Zeeland. Dat was een geweldige ervaring, want het reizen ging toen veel langzamer, 2 maanden hebben ze gereisd via Trinidad, Jamaica en San Francisco en via Zuid Afrika weer terug. Ze logeerden tijdens deze reis meestal bij mensen thuis. Bij de KLM is ze als juriste werkzaam geweest –en deed ze o.a. het overleg met de vakbonden; "erg leuk en spannend werk".

Terug naar de stichting; zoals gezegd is de stichting opgericht om de continuïteit te waarborgen. Daarnaast is De Wildenborch een rijksmonument en als stichting krijg je meer subsidie. Het bestuur bestaat voor een deel uit familie, Anneke is voorzitter, Jennine is secretaris, Evert-Kees is penningmeester. Verder nog één van de kinderen, broer Winand en twee 'buitenstaanders', een architect, die goede adviezen kan geven en iemand die rentmeester is van het landgoed Twickel. Ze vergaderen 2 x per jaar en de sfeer is zakelijk en heel plezierig. Jennine en Evert-Kees doen het beheer, zij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering. De Stichting geeft toestemming voor de financiën voor wat betreft het gebouw en de tuinen. De stichting is er ook om de toekomst veilig te stellen; het is familiebezit en de Starings hebben voorrang bij bewoning. Er wordt altijd gekeken of een directe afstammeling van de dichter bereid is hier te komen wonen.

Voor de komende generaties is de vooruitziende blik van hun vader heel belangrijk geweest; "dan kan het verder geen gedoe geven". Want het onderhoud kost een vermogen. Anneke herinnert zich dat ze een keer logeerde op De Wildenborch toen haar ouders er net woonden; er was een zware storm en ze hoorden van alles op het dak. Ze liepen naar boven en keken zo tegen de lucht aan; het hele dak was eraf gewaaid. De schade was toen fl. 500.000. Dat heb je niet zomaar in je achterzak! Nu worden de renovaties en verbeteringen betaald uit de rente en van subsidies die de stichting aanvraagt, waardoor ook goede relaties worden onderhouden met gemeenten, provincie en rijk. Ze moeten op de hoogte blijven en de weg weten en dat is een enorme tijdsinvestering. De droogte is nu b.v. een probleem; de waterstand is te laag.

Dat betekent dat er bomen dreigen te sterven op het landgoed. Daarover hebben ze overleg met het waterschap en dat vergt een zeer lange adem. Soms kunnen ze samenwerken met andere buitenplaatsen. En de afgelopen jaren is er veel gebeurd aan het huis en aan de tuinen. De vijvers zijn allemaal uitgebaggerd en in het huis zijn grondige verbeteringen aan gebracht o.a. vernieuwing van alle water-, cv- en elektriciteitsleidingen. Want niemand wist meer hoe de (zeer oude en dus kwetsbare) leidingen liepen en dat werd een te groot risico. Hun vader heeft indertijd ook al veel opgeknapt en de dichter heeft in zijn tijd heel veel gedaan aan een goede afwatering.

Hoe hebben jullie de opvolging geregeld?

Dat is eigenlijk heel natuurlijk verlopen. We zijn er met z'n allen naar toe gegroeid. Jennine en Evert-Kees wonen er, maar zij vinden het ook belangrijk dat het een familiehuis is. Dus met kerstmis is de hele familie bijeen in de voor hen allen zo vertrouwde omgeving "waar je welkom bent". De familie is zo mogelijk aanwezig op het Oranjefeest en komt ook helpen op open tuindagen; "het is logisch dat je dat samen doet". De relatie met het buurtschap vinden ze heel belangrijk en de rol die ze hier als familie hebben. Ze voelen zich sterk verbonden met het buurtschap. Anneke is na haar pensioen ook hier komen wonen, hoewel ze het ook prima naar haar zin had in Amstelveen. Maar na een keer oppassen op de Wildenborch ging ze toch langzaam om. "Het is hier zo mooi en Jennine had er ook al op aangedrongen in de buurt te komen wonen". Zo is het idee langzaam gerijpt en nu woont ze in Lochem, dus echt in de buurt. En ... zij leest ook altijd graag de Wildenborcher!

Lucie Bartel

Voor de jeugd en iedereen die zich jong voelt:

Het Gat

In de vorige Wildenborcher was het nog geheim. Het nieuwe meer in de Wildenborch. Inmiddels niet meer, want met veel geraas en voortvarendheid werden er hier een grote hoeveelheid rijplaten gelegd. De voortekenen dat het nu echt gaat beginnen.

Eerst de feiten: Het Gat wordt zo groot dat het uitstekend schaatsbaar wordt. Als er tenminste nog eens vorst komt. Er kunnen onmundig veel kikkers in Het Gat. De bouwaanvraag/vergunning rept van maar liefst 2.000 kikkers. Die moeten per kikker wettelijk een vrije ruimte hebben van ten minste en ten hoogste 50 x 50 x 50 cm. per kikker. Als Het Gat 120 cm. diep wordt is dat dus een 250 kubieke meter grond afgraven en afvoeren

en er 250 kuub water in zien te krijgen. Nu kunnen jullie ook zelf ongeveer uitrekenen hoe groot de oppervlakte van Het Gat mag worden. Mij lukt dat niet meer. Dat komt door de computer natuurlijk.

Het is ook wel nodig dat er vergunning is afgegeven voor zoveel kikkers want, geloof het of niet, de reigers zitten al klaar! Net toen die rijplaten er lagen streken de eersten al neer. Pientere beesten zijn dat. Die begrijpen vaak meer dan wij snappen. De fazanten die hier altijd 's ochtends komen ontbijten reageerden weer heel anders op die rijplaten. De hennen liepen helemaal om de platen heen, de hanen liepen even heen en weer en hup vlogen naar de andere kant. Bang voor vuile poten of gewoon lui en gemakzuchtig. Waarom toch altijd dat verschil.

Op het moment dat ik dit schrijf ontwikkelt er zich een geweldig koudereservoir bij onze Oosterburen, dus een beetje oostenwind en het is winter. We moeten hopen dat ze met dat graven van Het Gat opschieten want dan kunnen we nog schaatsen dit jaar.

Dat geeft dan gelijk alle reden om toch weer een ijsklup te gaan opzetten in de Wildenborch. We hebben dan maar liefst twee plekken. Bij het kasteel in het Bosket en hier in de open vlakte. Om goed te leren schaatsen moet je dan hier op Het Gat zijn, daar waait het en tussen de bomen is het ook wel leuk maar veel wind maakt goede schaatsers. Dat zie je aan die Friezen. De grond wordt gelukkig afgevoerd naar het verre buitenland, Doetinchem. Daar worden er mooie dingen mee gedaan.

De rijpere jeugd, dus de vaders en moeders, hoeven niet bang te zijn dat je er doorzakt want Het Gat wordt maar 120 cm. diep. Dat wordt spannend met ijssiekraken!

Ijssiekraken deed die rijpere jeugd ook al natuurlijk, meestal onderweg naar school. Ik weet zeker dat er nogal eens eentje met een paar natte voeten of meer in school heeft gezeten....En later toen ie thuiskwam een pak slaag kreeg. Dat mocht toen namelijk nog.

Wat het wel is: Als Het Gat klaar is en een ligt een dun laagje ijs op dan vergissen de hazen zich nogal eens. Die beginnen in de winter al op vrijersvoeten te gaan en dan jagen ze op een vreselijke manier achter elkaar aan. Haken slaand en zo. En ja, door de liefde verblind, vergist er zich dan wel eens eentje en die vliegt per ongeluk dat ijs op. Zakt er door en verdrinkt. Dat is later als het ijs dik is een erg naar gezicht. Een verdronken haas in het ijs.

Wat je ook kan zien, maar dan moet het ijs mooi glad zijn, zijn de kikkers die ogenschijnlijk dood op de bodem liggen. Dat zijn amfibiën, dat weten jullie allang. Maar de lichaamstemperatuur van dat soort dieren zakt met de temperatuur van het water mee. Totdat de hartslag bijna stilstaat. Het water onder ijs wordt altijd heel erg helder omdat het stilstaat en alle vuil naar de bodem zakt, dus kan je mooi zien wat er op de bodem ligt. En in het voorjaar als de zon krachtiger wordt. Ja hoor, dan warmt het een beetje op en ineens zie je dan beweging, ook zie je dan vaak de eerste salamanders. Door het wegmeltende ijs heen. Want die komen ook natuurlijk.

Trouwens ik heb meneer Geldersch Landschap zijdelings gevraagd naar dat Twitteren en Facebooken uit de vorige Wildenborcher, maar wat bleek: "Wa blief? Nooit van 'e heurt". Daar hoeven we dus niet meer over in te zitten.

Landrot.

"Even Voorstellen"

Hallo Wildenborchers! Via deze weg wil ik me graag even voorstellen.

Mijn naam is Jimi te Lindert en ik woon inmiddels al weer 10 maandjes aan de Vordenseweg in Barchem. Mijn papa Roy kent u misschien wel, een echte Wildenborcher en mijn mama is een echte Loarnse. Naast ons wonen opa en oma te Lindert.

Het lijkt bij ons wel kinderboerderij, want naast Borre de Hond, zijn er ook nog paardjes, varkentjes en kippetjes. Zoals u begrijpt ben ik een echte bofkont! Ik kan dan ook niet wachten tot ik mijn eerste pasjes kan zetten en mee kan helpen op de boerderij.

Mocht u ons tijdens het wandelen tegen komen, maak dan gerust even een praatje... dan probeer ik u mijn mooiste glimlach tonen.

Dah!

Jimi te Lindert

Susanne in Australië

Als ouders hoop je dat je kinderen zelfstandige en verstandige mensen worden en natuurlijk hoop je dat ze frank en vrij door het leven kunnen gaan. Toen Susanne zo'n drie en half jaar geleden al eens begon over 'Australië' dachten wij: het zal zo'n vaart niet lopen. Ze was net bezig met haar opleiding tot kok en wij dachten Suus voldoende te kennen, we zagen haar nog geen verre reizen maken.

Gedurende de afgelopen jaren verdween 'Australië' in ons dagelijks gezinsleven naar de achtergrond, maar opeens in winter 2009/2010 kwamen daar de brochures binnen. Natuurlijk kijk je over haar schouder mee en bevestig je haar interesse met een voorzichtig enthousiasme: Tja kind, wat een land hè? (Ja wat moet je. Je kunt moeilijk zeggen: Nou, we hebben liever niet dat je gaat). Dan opeens worden concretere zaken naar voren gebracht door Suus. Ze geeft min of meer tussen neus en lippen aan dat ze zich gaat inschrijven bij een internet site "Reisgenoot gezocht"! Want voor haar staat vast, ze wil liever met z'n tweeën reizen. Wij als digitale analfabeten hebben onze bedenkingen natuurlijk, want "is dat wel veilig? Wat voor figuren kunnen daar op reageren?" Tja "je hoort zulke rare dingen tegenwoordig", zeg je dan ook nog. Meewarig worden we bekeken. Tuurlijk is het o.k. ! Enne... ze past heus wel op hoor!

Na een poosje meldt zich een reisgenootje, Else. Een meisje van gelijke leeftijd, uit Brabant. Ze ontmoeten elkaar over en weer een paar keer. Het lijkt goed te klikken en samen gaan ze naar een 'Open dag' van Australian Backpackers. Op dat moment ga je beseffen: Ze gaat echt...! Plannen worden in grote lijnen gemaakt. Het idee was om september of oktober 2011 te vertrekken. Suus en Else hebben dan beide hun opleiding afgerond. Maar helaas besluit Else met haar opleiding te stoppen! Het grote avontuur 'Australië' stopt daar voor haar. Suus baalt, maar ze heeft haar besluit genomen. Ze gaat, hoe dan ook! Opnieuw schrijft ze zich in, op zoek naar een reisgenoot. Na een paar maanden heeft ze contact met Rick, ook al uit Brabant. Hij wil graag, voordat hij in het boerenbedrijf bij zijn vader gaat werken, naar Australië. Ze spreken een paar keer af, gaan samen naar open dagen van de organisatie A.B. en hoe spannend, er wordt geboekt! Dan begint het pas echt, want al neemt de organisatie veel voor haar rekening, een visum moet Suus zelf aanvragen. Dat gaat allemaal via internet, rechtstreeks met Australië zelf. Er moeten heel wat digitale papieren worden ingevuld en daar begint meteen de Engelse les. Suus gaat een z.g.n. Working-Holiday visum aanvragen: Je mag dan, als je tussen de 18 en 30 jaar bent, maximaal een jaar in Australië wonen en werken. Ondertussen worden via de A.B. Een sofi-nummer en een bankrekeningnummer aangevraagd in Australië. Want als je daar wilt gaan werken, dan is dat een vereiste. Naast de benodigde papier-zaken, dienen er natuurlijk ook nog andere materiële zaken te worden geregeld. Een goede rugzak bijvoorbeeld.

Je mag max. 30 kg meenemen, plus nog handbagage. Via China Airlines krijgen we alle voorwaarden (max. afmetingen bagage e.d.) binnen.

Naarmate de dagen vorderen stijgt de spanning. Vanaf 8 augustus wordt het aftellen ons wel héél duidelijk gemaakt. Er wordt op de koelkast een A4tje opgehangen, waarop heel demonstratief een kruis gezet wordt aan het eind van elke dag. Op naar 20 september!!

Suus haar school/stagecontract loopt op 31 augustus 2011 ten einde. Ze slaagt en rondt met haar diploma 'zelfstandig werkend kok' de opleiding af. Nu is alles pas echt klaar! De laatste zaken worden gekocht, er wordt proef ingepakt en weer uitgepakt. Uiteindelijk zit er zo'n 20 kg in de rugzak incl. slaapzak!! Gelukkig wordt het voorjaar daar als ze hier vertrekken en hoeven er geen dikke jassen en truien mee. De spanning stijgt, Suus geeft haar "No Farewell, Just Goodbey" feestje voor familie, vrienden en collega's.

We genieten nog twee weken van elkaars aanwezigheid en leven samen naar haar vertrek toe.

En dan is het zover... Op maandag vertrekken we met z'n allen (ook vriendin Melanie) naar Spaarndam. Daar wonen Opa en Oma, vlakbij Schiphol. Dat lijkt ons een goed idee, aangezien Suus al om 10.00 uur op Schiphol moet zijn en de A1 niet al te betrouwbaar is in de spits!

Bovendien kan ze dan ook Opa en Oma nog even zien. Na een onrustige nacht: Dinsdag 20 september... Op Schiphol ontmoet ze Rick weer en nog zo'n 18 deelnemers, die allemaal via A.B. geboekt hebben. Het zijn allemaal jonge mensen die het avontuur Down Under aangaan. Strakke, witte gezichten met verwachtingsvolle ogen. Na het inchecken is er nog even tijd voor een kopje koffie, maar dan begint het toch al gauw te kriebelen bij de dames en heren. Ze willen door de douane en weg! Knuffels, goed bedoelde waarschuwingen, tranen en Big Smiles wisselen elkaar af. Door de douane, ... een laatste hand omhoog. Dag Suus!!

Terugkomend op mijn woorden aan het begin van dit stuk, kunnen we nu al merken dat Suus veranderd is. Tenslotte moet nu alles zelfstandig besloten worden, van een eenvoudig: 'wat eten we vandaag' tot 'waar gaan we heen en hoe?' Het blijft natuurlijk een dubbel gevoel.

Je kind zo ver weg is niet echt leuk, hoezeer je het haar ook gunt. Maar de blijde stem aan de andere kant van de lijn maakt heel veel goed en vervult ons met trots.

Gelukkig voor ons achterblijvers is er e-mail, mobiele telefonie en haar blog. We hebben, vóórdat ze wegging, afgesproken dat we proberen één keer per week contact te hebben. Suus lijkt dat meer dan voldoende, wij willen wel meer, maar zeuren niet. Echter, gedurende de maanden die ze nu onderweg is, blijkt ze heel trouw en is het vaker zo, dat zij ons belt, dan omgekeerd. Ook sms-jes worden met de laatste nieuwtjes ontvangen. Dankzij Google Maps volgen we Suus op haar reis. Hieronder een beknopte versie van haar eerste 3 1/2 maand Down Under.

Na één dag ontvangen we haar 1e bericht: Zit nu in Taipei (6 uur tijdsverschil) De eerste vluchten zitten erop enne ..... vliegen is mega vet! Suus vliegt van Amsterdam naar Bangkok, Thailand (tanken, ze moeten hier voor een drie uur het vliegtuig uit, maar gaan niet door douane), vervolgens naar Taipei, Taiwan. Hier blijft de hele groep in een z.g.n. 'daghotel' een uur of 11. Even bijkomen en dan op naar Sydney. Na een totale reisduur van zo'n 40 uur krijgen wij een sms-je : 'K ben op Australische grond. De eerste 4 dagen wordt de groep door de organisatie opgevangen in een hostel. Daar worden ze een beetje wegwijds gemaakt en worden de laatste zaken omtrent bankrekening, nieuwe telefoonkaart etc. geregeld. Als groep wordt er een trip door de haven van Sydney gedaan en er wordt geBBQed. Er ontstaan na die 4 dagen al verschillende groepen. Er wordt met 2 dames een ander hostel geboekt (rustiger en schoner). Aangezien Rick heel graag wil surfen, maar Suus (beslist niet! "Weet je wel wat hier allemaal rondzwemt?"), besluiten ze na een paar dagen Sydney uiteen te gaan.

Suus probeert nog werk te vinden, maar als dat niet lukt besluiten de 3 meiden (Laura en Katrien) met elkaar richting Brisbane te gaan. Dit doen ze met een z.g.n. Greyhound bus via de plaatsjes Coffs Harbour en Byron Bay. In beide plaatsjes wordt een paar nachten geloged in een hostel. In de bus naar laatstgenoemde plaats ontmoeten de 3 dames, Rick en Linda weer. Zij zijn een week aan het surfen geweest. Ze besluiten met z'n 5en naar Brisbane te reizen. Het blijft trouwens steeds naar voren komen bij de verhalen die we horen van Suus dat ze zo ontzettend veel verschillende mensen en nationaliteiten ontmoeten, maar ook mensen die met óf dezelfde vlucht, óf via AB de reis van hun leven doen. Uiteindelijk besluiten Katrien, Linda en Suus samen verder te reizen. Ze kopen een soort van totaalpakket met als reisdoel Cairns. Onderweg zijn allerlei tussenstops gepland. Je kunt op en afstappen wanneer je wilt. (reserveren via internet) De dames bezoeken in Mooloolaba bijv. de Australian Zoo, opgezet door de bekende Steve Erwin, Ze gaan naar Noosa en trekken daar met de kano de Bush in, wat wij op zich best pittig vinden aangezien Suus en water niet zo'n hele voor de hand liggende combinatie is. Ruim 20 km peddelen, slapen in een hangmatje en op een dun matje, latrines, spinnen etc. Wat je zegt, echt vakantie dus!

Vanaf Hervey Bay, gaan ze met de ferry naar Fraser Island voor een Island Trip van twee dagen. Hier zien ze veel van de inheemse planten, spotten ze walvissen ("het blijft ongelooflijk hoor Pap als je die enorme beesten uit het water ziet komen!!!") en leren ze dat ze niet alleen naar het 'toilet' mogen i.v.m. de Dingo's die daar rondlopen. Ze genieten van zon en zee, maar waaien ook bijna van één van de hoge kliffen af. Allemaal heel afwisselend dus.

Vervolgens gaat de reis via Agnes Water en Town 1770 naar Rockhampton. Een gedeelte van deze tocht doen ze via een z.g.n. Chopper(Motorfiets). Gedurende de reis noordwaarts (richting evenaar) stijgt ondertussen de temperatuur. Was de temp in Sydney nog 20-25 gr.C. In Rockhampton naderde het kwik al zo'n 34 gr C! En dat is best wennen. In Rockhampton bezoeken ze met een gehuurde auto een Croc farm, de Botanic Gardens, de Dreamtime Aboriginal Centre en doen ze een excursie door de Capricorn Caves. Ook een dagje snorkelen op Great Keppel Island wordt ingepland. Wij zijn bij het aanhoren van al deze acties met stomheid geslagen! Is dit ons kind? Krokodillen?

Botanische tuinen? Snorkelen? In zee? Zelf zegt ze bijna al haar angsten overwonnen te hebben tegen de tijd dat ze weer thuis is. Ha,ha,ha.

Op naar Airlie Beach. Na een moeilijke nachtelijke bustocht eindigen ze 'wild slapend' op een berg. 's Ochtends door de zon wakker geworden hebben ze een hostel geboekt en een paar uur slaap ingehaald. In Airlie Beach is alles op de backpackers ingesteld volgens Suus. Clubs, Pubs, Fastfood om vooral veel te eten, drinken en niets te doen (behalve geld uit geven)!

Prachtig weer, dus ze genieten volop van zon en strand. Als we haar een keer aan de telefoon hebben horen we op de achtergrond een kakafonie van papegaaien die daar in de bomen zitten. Na een paar dagen gaan ze op een boot naar de Whitsunday Islands, dit is een prachtige tocht van 3 dagen waarbij je tussen de eilanden, met hun witte stranden in de helblauwe zee, laveert. Echter het weer gooit een beetje roet in het eten. Volgens Suus zijn ze een van de weinigen die de Whitsunday's met 'slecht' weer bezoeken. Alleen als ze aan land gaan op White haven breekt de zon echt door. Zelf geeft ze toe er meer van te hebben verwacht. Na nog een paar dagen Airlie Beach, besluit Katrien alleen verder te reizen. Linda en Suus besluiten naar Bowen te gaan. Daar is de film 'Australia' opgenomen en er schijnt een mooi natuurpark en strand te zijn. Ook horen ze dat er wellicht werk zou zijn.

Op 10 november, aangekomen in Bowen (een slaperig stadje in een tuinbouwgebied), blijken ze inderdaad de volgende morgen al Farmwork te kunnen doen.

Het is er warm en zeer vochtig (36 gr. C en 75% luchtvochtigheid). Zo brengen ze ruim een maand al Chiliplanten plantend, Paprika's plukkend en Pumpkins en Mango's oogstend door. Het komt ze ter ore dat als je 88 dagen Farmwork doet, het mogelijk is om je Visum met 10 maanden te verlengen! Daar hebben de dames wel oren naar (Pa en ma minder). Met het verdiende geld gaan ze

naar Cairns, daar willen de dames een auto kopen en dan in eerste instantie naar Darwin reizen. Het aanbod van auto's in hun prijsklasse is echter niet geweldig en bovendien is het cycloon/regenseizoen begonnen en zó warm, dat ze besluiten met de bus weer naar Brisbane te gaan. Een tocht van 30 uur!

Tot zover de eerste belevenissen van Suus. Wil je alles een keer uitgebreid lezen en wat foto's zien, dan raad ik je aan naar www.suus91downunder.waarbenjij.nu te gaan. Natuurlijk heb ik Suus gevraagd of we e.e.a. mochten 'publiceren' in de Wildenborcher. Ze vond het alleen maar erg leuk! Ze hoopt bovendien, dat diegenen die haar Blog lezen, ook een reactie achterlaten. Ze blijft toch een beetje nieuwsgierig naar het wel en wee hier in de Wildenborch. Gelukkig.....!

In de volgende Wildenborcher zullen we verslag doen van haar vervolgreis.

Bart en Alma van der Schoot.

Biestpap

De meeste mensen houden er niet zo van, maar bij navraag hoorde ik dat Henny Zweverink een liefhebster is van biestpap. Ze gebruikt daarvoor het recept uit het boek 'Potdeurmekare', een kookboekje dat is uitgegeven door Gherre, Terborg. Er wordt in beschreven welke maaltijden er bij de meeste (boeren)gezinnen een eeuw geleden op tafel kwamen. Bijna alle ingrediënten kwamen in die tijd van eigen erf. Aardappels waren een heel belangrijk onderdeel van het dagelijks eten, net zoals groenten, fruit, eieren en vlees. Velen hadden een eigen koe voor de melk, o.a. om pap van te koken.

Biest is de tweede melk die de koe geeft na het afkalveren, het is wat dikker en geler dan de melk die we gewoonlijk gebruiken. De biest die een koe vanaf 12 uur na een bevalling geeft is ook geschikt voor de menselijke consumptie. De liefhebbers gebruiken het graag bij het bakken van pannenkoeken en om pap van te koken. Door haar bijzondere samenstelling past biest in een cholesterolverlagend dieet.

Biestpap:

Hiervoor is de melk van de derde keer dat wordt gemolken het meest geschikt.

Ingrediënten:

- 1 liter biest
- 4 beschuiten
- suiker.

Werkwijze:

De biest al roerende zachtjes verwarmen, maar zorg ervoor dat ze niet te warm wordt (max. 70 graden) anders gaat ze schiften. De pap zal zich vanzelf binden, toevoeging van een bindmiddel is dan ook niet nodig. Laat haar ook al roerende afkoelen en voeg de fijngemaakte beschuiten en naar smaak suiker toe.

Eet smakelijk!

biest:

- wordt via internet te koop aangeboden voor 3 euro per liter.
- is leverbaar in 2 liter flessen, ingevroren.
- wordt gebruikt in voedingsupplementen voor snel hestel na sportprestaties.
- verhoogt de weerstand bij een zwak lichaam door ziekte.
- werkt tegen bacteriën en virussen.
- is zelfs een belangrijk bestanddeel in anti rimpelcrème

Postvak In

- **Naam:** Bruce Langwerden
- **Geboortedatum/leeftijd:** 27-08-1997 (14 jaar)
- **Adres:** Kamphuizerweg 1
- **Broertjes/zusjes:** broertje Niels
- **School:** t' Beeckland in Vorden
- **Hobby's:** voetbal, playstation
- **Lievelingseten:** sommige vissoorten (zalm)
- **Lievelingsdier:** onze hond Beau
- **Ik heb een hekel aan:** champignons en patat
- **Wat wil je later worden? En Waarom?:** dit weet ik nog niet
- **Dit wil ik nog kwijt:** ik vond het leuk dat Renske dit naar mij toe stuurde

Aan wie stuur je de e-mail door?: Myrthe Langwerden

Bruce, bedankt voor het meedoen aan Postvak In! Wij sturen de mail door.

Myrthe, houd je Postvak In goed in de gaten

Kinderpraat

Gr. 3. Een meisje herkent het dier op de foto: "Een lachjuichpaard". =jachtluipaard

Gr. 4. Rekenles: 1 schepje is voor 2 kopjes koffie. 8 mensen willen koffie. Hoeveel schepjes koffie moet je gebruiken? Antw. : "1, want alles kan met hetzelfde schepje".

Wie volgt...?

Naam: Marianne Been

Adres: Wildenborchseweg 34

Geboortedatum: 2 juni 1947

Verliefd, verloofd, getrouwd: getrouwd met Henk van Aalten, op 4 oktober 2002

Ria Grubben noemde jou een interessante vrouw. Je hebt een keer een avond verzorgd voor de WVC (Wildenborchse Vrouwen Club) en dat heeft indruk op haar gemaakt. Ze wil dan ook graag meer van je weten. Daarnaast heeft ze gehoord dat je communiceert met paarden in beeldvorm.

Wat houdt dit in?

Dat is eigenlijk heel eenvoudig. Je vormt een beeld in je hoofd van wat je eigenlijk wilt zeggen. Het dier pakt het beeld in je hoofd op. Zo kun je een paard of een hond sturen. Bijvoorbeeld: je bent aan het paardrijden. Er ligt een zilverpapiertje in de berm en je denkt: "als het paard daar maar niet van schrikt!" Op dat moment schrikt het paard daar juist wel van omdat jij in je hoofd daar al een beeld bij hebt. Als jij daarentegen rustig blijft en van de aanwezigheid van dat papiertje niet onder de indruk bent, zal het paard ook rustig blijven. Dit werkt ook bij honden en wellicht geldt dit voor alle dieren die te trainen zijn. Je zou zelfs kunnen proberen of het bij baby's / kinderen werkt (wij besluiten dit thuis direct te gaan uitproberen! red.).

Hoe ben je in de Wildenborch terechtgekomen?

We woonden in Didam en toen Henk zijn tuincentrum verkocht had gingen we op zoek naar een ander huis. We wilden nl. niet in Didam blijven wonen. In eerste instantie zochten we wat meer richting Rotterdam omdat ik daar werkte. Dus de hele Betuwe en Brabant afgestruind naar een vrijstaande boerderij met grond en schuren voor paarden. Funda.nl was in die tijd mijn "grootste vriend"! Toen dat niet lukte hebben we ons meer op de Achterhoek gericht. Makelaar Van Zeeburg had een huis voor ons op 't oog en we zijn gaan kijken. Dit bleek "het" niet te zijn en toen kwam hij met deze woning. Hier hadden we beiden een goed gevoel bij, al hebben we eerst bij de Gemeente nagevraagd of het gesloopt en herbouwd mocht worden. Dit mocht en zo zijn we uiteindelijk hier terechtgekomen. Het grote toeval is dat Henk hierdoor een oude klasgenoot heeft teruggevonden, nl. Herman van Ditshuizen. Ze kletsen dan ook regelmatig bij over vroeger!

Hoe bevalt het leven buitenaf?

Heerlijk! Tenminste, als je een goed verwarmd huis hebt... Dat is voor mij een groot goed. Toen we nog in het oude huis woonden was het soms zo verschrikkelijk koud, op de deel was het net zo koud als buiten!

Voel je je betrokken bij de Wildenborchse gemeenschap? Waarin uit zich dat?

Ja, ik ben sinds kort lid van de WVC. Ik vind het heerlijk om hier te wonen. Het contact met burens is zo anders dan in een dorp of stad.

Aan welke traditie in de Wildenborch hecht jij het meeste waarde en waarom?

De Nieuwjaarsreceptie. Beregezellig! En efficiënt, want je kunt iedereen in één keer Gelukkig Nieuwjaar wensen en hoeft dus niet meer de hele buurt door.

Wat doe je in het dagelijks leven? Werk/hobby's?

Ik ben vrijwilliger bij Slachtofferhulp. Ik ondersteun slachtoffers van geweld- en zedendelicten op juridisch gebied. Ik begeleid ze bij de rechtszaak en eis een schadevergoeding (smartengeld). Daarnaast begeleid ik ze bij eventuele slachtoffer - dader gesprekken. Dit doe ik vanaf 2005, 2 dagen in de week. Ik kom uit het bankwezen, werkte op de afdeling personeelszaken bij Fortis in Rotterdam. In 2005 ging ik met de deeltijd vut en hoefde ik nog maar 2 dagen naar Rotterdam. Ik had echter geen netwerk in de omgeving van Didam dus ik zocht iets anders. Omdat mijn interesse op het juridische vlak ligt en ik nog weleens bij de Rechtbank in Arnhem kwam, kwam ik deze functie tegen en heb hierop gereageerd. Het is erg intensief, maar dankbaar.

Hiernaast houd ik van lezen (psychologische thrillers), puzzelen, uit eten gaan en buiten zitten in de zon. Sinds kort heb ik een nieuwe hobby, fotograferen.

Met wie zou je een dag willen ruilen?

Met niemand, ik ben tevreden met mezelf en mijn leven.

Waar kunnen ze je 's nachts voor wakker maken?

Liever niet! Laat me lekker slapen. In 2004 lag Henk in het ziekenhuis. Toen had ik nog mijn werk, de zorg voor het tuincentrum en in die tijd moesten er veulens geboren worden. Beredruk dus! Ik had een monitor in mijn slaapkamer zodat ik de paarden in de gaten kon houden. De 1^e nacht werd er gelijk al een veulen geboren. De volgende nacht weer eentje en toen had ik eigenlijk al geen zin meer om op te staan midden in de nacht... Maar ja, je gaat natuurlijk toch, want het moet.

2011 was het het jaar van de vrijwilliger. Wat doe jij binnen de Wildenborchse gemeenschap?

Ik schrijf soms stukjes voor de Wildenborcher. Buiten de Wildenborchse gemeenschap natuurlijk mijn werk bij Slachtofferhulp.

Enkele steekwoorden:

- **Dirk Scheringa**

Ten onder gegaan aan zijn eigen hoogmoed. Werd door het "old boys network" niet geaccepteerd.

- **Henk Kamp (Minister van Sociale Zaken)**

Aardige man, ik ken hem verder niet. Komt toch uit de Achterhoek? (klopt, hij woont in Zutphen, red.)

Als je nou zou vragen wat ik van Fred Teeven (staatssecretaris van Veiligheid en Justitie, red.) vind, dan heb ik daar wel wat over te zeggen. Hij zet zich nl. in voor Slachtofferhulp. Hij heeft er bijvoorbeeld voor gezorgd dat schadevergoedingen aan slachtoffers voorgesloten worden door het CJIB. Daarna wordt het pas verhaald op de daders. Zo is het voor de slachtoffers veel sneller afgehandeld en hoeven ze niet jaren op hun geld te wachten, als het al komt.

- **Bram Moszkowicz**

Gladjanus. Een goede advocaat denk ik, maar niet mijn type.

Mariska en Julia

Wissellijst: Wim Gudde

Waar en in welk jaar ben je geboren?

M'n wieg stond in Nieuw-Dijk bij Didam. Ik ben er in 1950 geboren en opgegroeid op een kleine boerderij.

Sinds wanneer ben je woon-achtig in de Kranenburg? Ben je ook sindsdien werkzaam bij De Kraanvogel?

Vanwege ziekte van een leerkracht werd ik tijdens het laatste jaar op de kweekschool (nu: pabo) gevraagd stage te komen lopen op mijn eigen oude lagere school. Met heel veel plezier ben ik er daarna tot eind 1987 gebleven.

Toen vonden Toke en ik het toch wel tijd worden voor iets nieuws. Begin 1988 werd ik benoemd op De Kraanvogel, maar we hebben daarna nog anderhalf jaar in Nieuw-Dijk gewoond.

Sinds wanneer kopieer je dit blad en hoe lang ben je daar per uitgave mee bezig?

Zolang De Wildenborcher en de voorloper daarvan bestaan, heb ik me met het kopiëren ervan bezig gehouden. Indertijd kwam Jan Kornegoor naar me toe met de vraag, of ik op school kopieën kon maken.

Omdat ik in Nieuw-Dijk ooit iets dergelijks had opgezet, het initiatief erg waardeerde en het belang ervan volledig ondersteunde, was het antwoord erg gemakkelijk. Ik heb De Wildenborcher in de loop der jaren zien groeien en ik ben er nu dus iets langer mee bezig dan in het begin. Maar ook nu is het toch zeker in een uurtje of vier wel gepiept.

Voel je je verder nog betrokken bij de Wildenborch en zo ja, hoe uit zich dat dan?

Vanaf het moment dat we de omgeving verkenden, heb ik ervan gehouden. Dat geldt voor alle stukjes rond Vorden. De Wildenborch kende ik in eerste instantie als de plek van de Prinses Julianaschool. Ik woonde in 1988 nog in Nieuw-Dijk toen ik bij het 75-jarig jubileum aanwezig mocht zijn (en Nederland Europees voetbalkampioen werd!). In de loop der jaren was ik soms bij het Oranjefeest, bij toneelvoorstellingen en andere gelegenheden in de kapel en bij een Staringavond. Ik heb geschaatst op de gracht bij het kasteel, meegedaan aan winterse wandeltochten en bij verschillende mensen en op verschillende plekken een kop koffie (of meer...) gedronken. Vanuit school heb je natuurlijk gemakkelijk een ingang en zo mocht ik een paar keer het kasteel en zijn tuin bewonderen en onlangs nog (illegaal!) de beeldentuin aan de Galgengoorweg. De onderlinge betrokkenheid van de mensen en de gemeenschapszin herken ik vanuit mijn eigen oude dorp en ik voel me er op m'n gemak. Het vermenigvuldigen van de Wildenborcher heeft trouwens als bijkomend voordeel, dat ik tegelijk heel veel te weten kom, want ik lees als niet-Wildenborcher wel stiekem mee!

Je bent wel eens hardlopend gesignaleerd in de Wildenborch, beoefen je die sport vaak? Train je ergens voor?

Onlangs berekende ik, dat ik dit jaar mijn gouden jubileum als hardloper mag vieren. Vroeger trainde ik echt, en elke dag. In de Achterhoek kon ik toen wel een beetje mee. Dus ik heb wel eens een marathon gelopen en ergens boven op zolder liggen nog een paar prijsjes. Maar die tijd is natuurlijk allang voorbij. Op doktersadvies moet ik het ook wat rustiger aandoen, dus het blijft nu bij twee, drie keer rennen per week. Maar ik geniet des te meer!

Doe je nog meer vrijwilligerswerk en zo ja wat?

Mij is met de paplepel ingegeven, dat burens elkaar helpen en dat je alleen samen een gemeenschap draaiende kunt houden. Daarvoor moet je zo af en toe wel de handen uit de mouwen steken en dat gaat me van nature gemakkelijk af. Ik maak niet zo'n strakke scheidslijn tussen beroep en vrijwilligerswerk. Dat was in Nieuw-Dijk zo en dat is hier niet anders. Dus ik probeer te helpen waar ik dat kan, tenminste als het een beetje in mijn straatje past. Zolang ik hier woon, doe ik het een en ander bij Ratti en kunnen meisjes en jongens die net van de basisschool af zijn elke vrijdagavond terug komen op school op wat "club" genoemd wordt. Ook wat ze tegenwoordig met een modern woord "mantelzorg" noemen, is me niet vreemd. Maar van alles vind ik dat het er gewoon bij hoort. Ik voel het zelden als een verplichting en ik geniet er zelf ook van.

Kinderpraat

Gr. 3. "Mijn broer heeft last van zijn verkiestand." (verstandskies)

Gr. 2. "Ik zag een boerenauto." =tractor

Terug in de tijd

"Vroeger toen was alles anders", een zin die waar is. Of vroeger ook alles beter was.., ik weet het niet. Ik hoorde onlangs van Catrien Kornegoor dat er vroeger al een club was geweest voor vrouwen uit de buurt. Als voorzitter heeft zij daar leuke bijeenkomsten geregeld en mee mogen maken. Maar ook toen veranderde langzaam al van alles en is de vrouwenclub helaas opgeheven. Gelukkig zijn er altijd mensen die de stoute schoenen aantrekken en hun ideeën tot uitwerking brengen en is er een nieuwe vrouwenclub ontstaan, de WVC.

Van oktober t/m april komen de vrouwen elke laatste donderdag bij elkaar. En met een uitje, lezing, spel of iets anders het is altijd weer gezellig en niet onbelangrijk er is elke keer weer voldoende interesse, maar er kunnen er altijd wat bij. Hoe meer zielen hoe meer vreugd.

Vanavond is het weer WVC-avond en er is een uitje gepland. Om 19.00 uur worden we verwacht bij de kapel. Nadat iedereen is ingedeeld wie met wie meerijdt, gaan we op pad. We rijden een kleine 10 minuten en staan dan voor de deur van bakkerij Dick ten Broeke in Lochem. Ik denk dat de meesten onder ons deze bakkerij wel kennen. We worden welkom geheten met kaneelcake, die echt heerlijk is en een bekertje koffie. Met dat laatste hebben wij trouwens geweten dat we bij een bakker op bezoek waren. De stand van de machine stond vast nog ingesteld op 05.00 uur 's nachts, dan heb je als bakker een sterke bak nodig om wakker te worden. Voor 19.30 uur was die lichtelijk aan de sterke kant om het maar zachtjes uit te drukken.

Bijna stuiterend door de cafeïne neemt Dick ons mee naar het achterste gedeelte van de bakkerij en vertelt een stukje historie en hoe hij in de loop der jaren investeringen heeft gedaan om te komen waar hij nu is. En dan blijkt ook dat vroeger veel anders was, maar inderdaad niet persé beter. Want met de machines van nu hoeft je als bakker niet meer om 02.00 uur je deeg te kneden, maar kun je een paar uurtjes later opstaan. Al blijf ik er respect voor hebben, want ook op het huidige tijdstip van de, hoe zal ik het noemen de gemechaniseerde bakker, draai ik me nog een paar keer heerlijk om.

Dick laat een foto van vroeger zien en vertelt vol enthousiasme over wat er staat aan machines en laat alles zien van kneedmachines en rijkskast tot de verschillende ovens. Dan gaan we naar een ander gedeelte waar specifiek de koekjes worden gemaakt en nog een andere ruimte waar het gebak etc. wordt verwerkt tot een mooi smakelijk plaatje. En dan nog een opslag voor alle benodigdheden. Tjonge, wat een ruimte zeg. Ten slotte gaan we naar een heel belangrijk onderdeel van de bakkerij, de winkel. Nou ja winkel, zeg maar winkeltje. Het is zo'n kleine ruimte, dat als er drie klanten zijn de ruimte goed tot, ligt aan het postuur van die drie klanten natuurlijk, geheel gevuld is. Dick vertelt dat ze eigenlijk alles in de loop der jaren veranderd hebben, behalve de winkel. Die is nog precies zoals vorige generaties zijn begonnen. Dezelfde schappen, dezelfde kleuren, gelukkig niet de zelfde producten. Hier geldt dus niet dat vroeger alles anders was, maar blijkbaar wel beter dan een strak gebouw. Want mensen hebben er geen moeite mee om op zaterdag buiten in de rij te staan voor een heerlijk brood. Wij mensen hebben misschien toch behoefte aan die "ouderwetse" manier van leven, hoewel je natuurlijk ook als een Dick ten Broeke niet buiten een site kunt waar je je bestelling kunt mailen. Want het grootste gros blijft druk, druk, druk.

Bakker Dick vertelt dat ze verschillende soorten granen gebruiken om de diverse broodsoorten te creëren en dat ze sinds een kleine periode het oergraan 'spelt' weer gebruiken. Om de kwaliteit zo goed mogelijk te houden vermaakt hij het zelf in de bakkerij. Dit graan bestaat uit goede gluten en is daarom ook zeer geschikt voor mensen met allergieën. Zo hebben ze nog van alles en nog wat, wat lekker en speciaal is voor een warme bakker. Met heel wat vragen van onze kant die hij met veel passie heeft beantwoord had hij zelf nog een vraag of wij het verschil wisten tussen een warme en koude bakker. Hij heeft ons het volgende uitgelegd: Een koude bakker leeft niet meer.....

Ondernemen lukt hem goed en met die "babbels" heeft hij ondertussen mooi zoete broodjes gebakken bij de Wildenborchse vrouwen. Want ik bespeurde enige nieuwe klandizie zo links en rechts.

Het wordt tijd om naar huis te gaan en met een dankwoord gericht aan Dick verlaten wij het stukje nostalgie die we midden in deze tijd gelukkig nog enorm kunnen waarderen. Het was weer een leerzame, gezellige en geslaagde avond.

Groet, Liesbeth

Een stormachtig einde en enerverend begin

Wat vliegt de tijd, de laatste avond van het WVC-seizoen was alweer aangebroken. Bijna iedereen was aanwezig en er helemaal klaar voor. De veters van de wandelschoenen werden nog even stevig aangetrokken en hoewel het bestuur de touwtjes het hele seizoen ook goed in handen had, gooide het weer het plan voor de laatste avond toch om.

Het rommelde aan het begin van de avond al een beetje maar de donkere wolken kwamen dichterbij, dus in plaats van klootschieten bleven wij voor alle zekerheid in de kapel. Ook helemaal niet verkeerd, thuis kunnen we nog vaak genoeg op een kloot schieten (sorry mannen van de Wildenborch haha...). Met een drankje en wat knabbeltjes werd er lekker gekeuveld over een gezellig seizoen WVC en werden er alweer nieuwe ideeën voor het nieuwe seizoen aangedragen. Met een afsluitend dankwoord en tevens uitnodiging voor oktober, start van het nieuwe seizoen WVC. Van Ria namens het bestuur en een hartelijk welgemeend applaus van onze kant naar het bestuur eindigde deze laatste donderdagavond in april 2011.

En zoals ik net begon zou ik deze alinea weer kunnen beginnen. Want met een prachtig voorjaar en jammer genoeg een wat natte zomer is de tijd inderdaad weer gevlogen. Het is alweer de laatste donderdag van oktober 2011 en dus het nieuwe seizoen van de WVC is weer aangebroken. Wat leuk om te zien dat bijna iedereen er weer is en dat er ook nieuwe gezichten, nou ja gezichten, de gezichten kennen we meestal wel,

ik moet eigenlijk zeggen leden maar dat klinkt zo onpersoonlijk, bij zijn gekomen. Onder het genot van een kopje koffie/thee worden we weer van harte welkom geheten en wordt ook het programma meegedeeld. Er staat weer vele leuke activiteiten ingepland en de eerste is vanavond. Een spel waarbij we namen moeten raden doormiddel van uitleg van een teamgenoot. Al is de WVC er voor de nodige ontspanning, de stress is hier en daar te voelen zodra de uitleg wordt gegeven.

Het is namelijk de bedoeling dat we met 2 groepen tegen elkaar de strijd aan gaan. Iedereen schrijft voor zichzelf een naam op van iemand die iedereen kent en doet die in een bak. Team 1 begint. De eerste van dit team pakt een briefje uit het bakje en moet vervolgens door middel van woorden uitleg geven aan de andere teamgenoten. Zij moeten proberen om binnen een minuut zoveel mogelijk namen te raden. Zo komt iedereen aan de beurt. Met de tweede ronde moeten wij het zo goed mogelijk proberen uit te beelden, dus zonder woorden. Je begrijpt dat sommigen hier behoorlijk zenuwachtig van worden, want een vrouwenclub zonder woorden..... Toch doet iedereen gezellig mee en is het acteertalent in de Wildenborch zo slecht nog niet. Dat er nu meteen een nieuwe James Bondgirl bij zit wil ik niet zeggen maar een figurantenrolletje in GTST zou bijna moeten lukken. Het fanatisme zit er in ieder geval goed in want de teams beginnen ook al voor elkaar te roepen. Dat is natuurlijk net zoiets al in eigen doel trappen. over de eindstand heb ik dan ook mijn twijfels, maar gezellig is het wel. De lachspieren hebben hun work-out weer gehad en we zijn weer bijgeklets over wat ons allemaal bezig heeft gehouden. Op naar de volgende keer in november.

Groet Liesbeth

P.S. Mocht je interesse gewekt zijn kom dan ook bij de WVC. Ik zeg het iedere keer weer: het is echt het leuk om iedereen beter te leren kennen en te weten wat de ander bezig houdt en dat allemaal in een losse sfeer met gezellige activiteiten. En het is alleen maar in de wintermaanden en als we om ons heen kijken is tijd wel erg betrekkelijk. Geniet van het leven en neem gewoon eens de tijd. Aan de gezelligheid en het welkom zal het zeker niet liggen.

Kinderpraat

Gr. 3. "Ik vraag me af, waar je hier eigenlijk kunt bolussen", zegt het kind dat met zijn klasgenoten gaat bowlen.

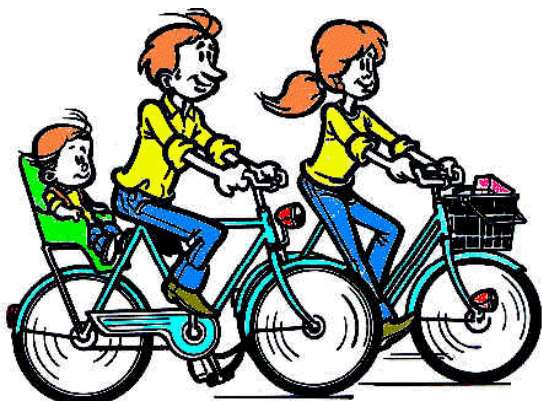
Gr. 5. "Dit is niet mooi getekend, alles is scheef en schamp!". (schots en scheef)

Gr. 4. "Dit is de enige van mijn enigste schoenen".

Gr. 5. Wat is opvallen? De leerling zegt: "Zoveel eten dat je groeit".

Gr. 3. Een kennis van een leerling heeft de "rally paradijs-dakraam" gereden. (Parijs-Dakar)

Familiefietstocht.

De Kapelcommissie organiseert op zondagmiddag 6 mei een fietstocht voor de hele familie.

Erik Ebbink heeft weer een prachtige route uitgezet. De lengte van de tocht is ongeveer 30 kilometer.

Er kan gestart worden tussen 13.00 uur en 14.00 uur bij de Kapel.

De kosten voor deelname bedragen € 4,- per persoon, dit is inclusief een kop koffie met iets lekkers tijdens de stop halverwege de route. Fietst u ook (weer) gezellig mee?

Julia, Hugo, Gijs en Wouter van Ditshuizen zijn verblijd met de geboorte van Renske. Van harte gefeliciteerd

Welkom lieve
Renske
Sietske Maria
29 januari 2012

Zusje van Gijs en Wouter
Dochter van Hugo en Julia
Van Ditshuizen

Stuurdijk 1
7251 KL Vorden
0575-518604

Agenda 2012:

Kapelcommissie: **De ándere Staring**, vrijdag 30 maart.
Ben Godtschalk vertelt over de ándere Staring.
Vorbij komen: de muziek van A.C.W. Staring, het avontuurlijke leven van zijn vader bij de Admiraliteit en de VOC, de talloze en bijzondere zaken die A.C.W. ondernam, waarom en hoe is de Wildenborch geworden wat nu de Wildenborch is. Met fraaie beelden en de nodige toepasselijke puntdichten.

Fietstocht, zondag 6 mei

Oranjevereniging: **Wildenborchs Feest**,
15 juni Barbecue
16 juni Oranjefeest

Verenigingen:

Schietvereniging : elke dinsdag, van 20.15 uur tot 22.30 uur.
start na zomervakantie: 2de di. van augustus.

Koersbal: 1ste en 3de donderdag van de maand. vanaf 19.30 uur.
start na zomervakantie: 1ste do. van september.

Volksdansgroep: Elke donderdag, van 9.30 uur tot 11.00 uur.
start na zomervakantie: 1 september.
(Nieuwe leden zijn heel welkom, ook jongeren!)

Wildenborchse Vrouwenclub: Laatste donderdag van de maand.
van 20.00 uur tot omstreeks 22.00 uur.
van oktober t/m april.

Klootschieten: 3de zondag van iedere maand
10.00 uur verzamelen bij de Kapel.